A4/8160

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 172. szám
1990. július 15., vasárnap

ALAPÍTVA: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101+20 forint
Ára: 5,30 forint

Bratinka József beszámolója

Harmadik az elsők között?

Magyarország útja az Európa Tanácsba

A csütörtöki Magyar Hírlap címoldalán egy nehezen értelmezhető cím alatt (A mór megtette?) rövid információt olvashattam arról, hogy bizonyos hírek szerint már nem élvezünk elsődlegességet a felvételre jelentkezett országok között az Európa Tanácsban. A hírt sok elmében morfondírozás követhette, annál is inkább, mert kissé zavarba ejtő volt a cím.

– Talán önre vonatkozik, mint a magyar delegáció kormánypárti vezetőjére? – kérdeztem *Bratinka Józsefet* Szegeden.

– Nem hiszem, mivel hazánk jégtörő szerepére utalt a szerző, bár a cím elsőre nekem is talányos volt. Arról lehet tehát szó, hogy egy metaforát nem a legjobb szövegösszefüggésben alkalmaztak, hiszen, ha a nyelvi panelre gondolunk, azt kell hinnünk, hogy Magyarország elmegy valahová. Holott éppen belépne.

– Hallhatnék valamit a részletekről? Hogyan zajlik egy ilyen fölvételi procedúra?

– Az Európa Tanács politikai ügyekkel foglalkozó bizottsága június utolsó és július első napjaiban Innsbruckban meghallgatta a tagfelvételét kérő országokról szóló szakértői véleményeket. Ezek a képviselői jelentések szeptemberben kerülnek írásban e bizottság elé, most a készülő összefoglalók vázlatát hallgattuk meg. Az érintett országokról az ülésen és a folyosói diplomácia számomra új és izgalmas keretei között váltanak szót az európai képviselők.

– Magyarország, Lengyelország és Csehszlovákia ügye volt tehát terüléken. Sokáig gondoltuk, hogy ebben a sorrendben...

– De ez nem látszik biztosnak. Pedig az ülés kezdetekor még mi voltunk az elsők. *Schieder* úr, az osztrák szocialista párt képviselője alapos munkáról árulkodó jelentést mondott el. Kifejtette, hogy talán elfogultsággal is vádolhatják, lévén osztrák, éppen ezért kétszerés figyelemmel végezte a munkáját. Megállapította, hogy hazánk minden fontos feltételt teljesített a tagfelvételhez. Megtörténtek a szabad választások, kiépültek a demokrácia intézményei vagy ezek garanciái, biztosítottak az alapvető emberi jogok, többségi kormány irányít, de a kisebbségi ügyekben nem tapasztalhatók aggasztó problémák.

– Mondhatni: minden rendben, ősszel a közgyűlés meghozhatja igenlő döntését.

– Schieder úr is ezzel zárta mondandóját, de miután meghallgattuk a lengyel és a csehszlovák helyzet elemzőit, néhányan úgy vélekedtek, hogy talán együtt, de a magyaroknak és a lengyeleknek párban kellene beérkezniük „Európába".

– Ez, gondolom, azért problematikus, mert Lengyelországban még csak készülődnek az általános választásokra, északi szomszédunknál pedig nem kimondottan rendezettek a kisebbségek, különösen a nemzetiségek jogai.

– A lengyel külügyminiszter-helyettes jelenlétével adott súlyt igényeiknek. *Sir Geoffrey Finsberg*, angol konzervatív képviselő akceptálandó érvéket hozott föl a lengyel tagfelvétel mellett, mondván: ez az ország kezdte el a demokratizálódási folyamatokat, végeredményben ez a momentum feledtetheti, hogy a Szejm tagjainak egy részét még nem választották, csupán kooptálták.

– Én nem vagyok lengyelszakértő, de azt alighanem elfogadhatjuk, hogy Magyarország érdekeit nem sérti, ha az elsők között lengyel barátainkkal lépünk be az Európa Tanácsba.

– Az angol politikus is így érvelt, méltányosnak nevezve a közös tagfelvételt.

– A nagyobbik gond tehát a csehszlovák „előretörés".

– Nem azért, mert Közép- és Kelet-Európa országai között a Cseh és Szlovák Köztársaság is errefelé törekszik, hanem amiatt, hogy a lehetséges hármas közös tagfelvétel miatt esetleg mi idén még nem léphetünk be az ET-be. A csehszlovákokról szólva ugyanis a jövő évi tagfelvétel lehetőségét vetette föl Baumel, francia előadó. Ő kisebb hiányosságokról számolt be, de nem említette a nemzetiségi kérdés gondjait.

– Önök rákérdeztek erre?

– Természetesen. Azt válaszolta a francia, hogy járt nemzetiségi falvakban, találkozott kisebbségi vezetőkkel és rendben talált mindent. Ezt azért fogadtuk kételkedve, mert *Duray Miklós* nevét, hiába mondtam franciásan „Dürét", nem ismerte, s ma is fülembe cseng, ahogy az előadásában fogalmazott: Csehszlovákiában élnek szudéta németek, morvák és vannak még magyarok.

– Tehát e három előterjesztés után a vitában fogalmazódott meg az, hogy nem külön-külön, a teljesítés mértékét szem előtt tartva, hanem talán együtt vagy kettesével vennék föl a jelentkezőket.

– Sőt Románia és Jugoszlávia felvételét is megpendítették, melyeket finoman szólva is artikulátlan véleményekként kezelhetünk.

– Mi most a teendő?

– Többet nem mondhatok, mint hogy minden diplomáciai eszközt bevetve mozgósítunk az ügyünk mellett, de nem mások ellen. A szeptemberi ülés Varsóban lesz, ez jelentősen növeli a lengyel esélyeket. Mi magas szinten kívánjuk képviselni nemzeti érdekeinket, az is lehet, hogy miniszteri vagy miniszterelnöki súllyal.

– A bizottsági jelentés a közgyűlés elé kerül. Ha e testület igent bólint, már tagok vagyunk?

– Nem, még hátravan a külügyminiszterek tanácsának a döntése. Ez a grémium viszont általában elfogadja a közgyűlési határozatokat.

– Végül egy személyes kérdés: ön egyetemi oktató, nyelvész, aki eddig igen távol állt a karrierdiplomatáktól. Hogyan veszi föl ezt az életritmust?

– Most tudtam meg, hogy a Lilleben töltött négy esztendő alatt, míg az egyetemen lektorként dolgoztam, végül is kultúrdiplomata voltam, tehát van már gyakorlatom ebben a műfajban. Innsbruckban például ezzel a rutinnal érveltem amellett, hogy a kis népek irodalmának fordításaiból, a bezárt nemzetek kultúrájából csak nyerhetnek a szám szerint nagy nemzetek.

Dlusztus Imre

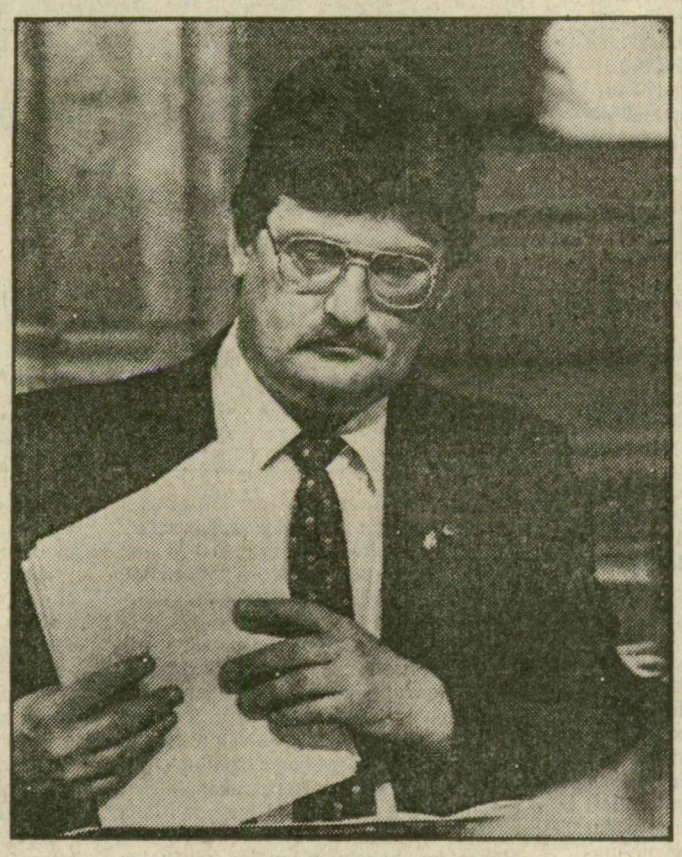

Nagy László felvétele

A szegedi képviselő a Parlamentben

Vastag bőr (és tárca)

Eleddig „csak" a Cserepes soron, no meg a Marx (Mars) téren és egyéb „piacos helyeken" volt lehetséges bűntetlenül forintért márkát, dollárt, schillinget vásárolni, vagy fordítva. Újabban barna bőrű fiatalemberek egész hada szállja meg a Belváros legforgalmasabb pontját: a Nagyáruház előtti térséget. Itt teljesen gátlástalanul folytatják üzelmeiket; egyik kezükben nagy köteg zöldelő ezerforintos, másik kezükben ötven-, illetve százmárkások, a harmadik kezükben az adóhatóság igazolása helyezkedik el, valamint egy pecsétes engedély a vám- és pénzügyőrségtől... Nem rossz foglalkozás, és nem is utolsó jövedelemforrás ez – vélik az arra járó bérből és fizetésből élők.

S ha pár száz méterrel arrébb veti őket sorsuk e verőfényes szombat délelőtt, elcsodálkozhatnak: az Aradi vértanúk terén két egyenruhás rendőr teljesít szolgálatot, leállítva, s akkurátusan megvizsgálva az arra járó személygépkocsikat. Rend a lelke...

S. I.

Mindnyájan hősök voltak...

A győztesek: BOGÁR JÁNOS (Békéscsaba), JÁNOSI ELVIRA (Szabadka)
Gyaloglók: CSABA ISTVÁN (Honvéd)
Csapatok: Szegedi Generál ISZ.

Vágjunk neki! Rajtol a futógála mezőnye

Minden – malíciózus megjegyzéseket sem nélkülöző – hírestelléssel ellentétben, a 80 éves Délmagyarország, ezúttal DM 80–Piért Szupermaraton néven, immár harmadszor, tegnap ismét megrendezte 12 órás futógáláját. Pár perccel déli 12 óra előtt lapunk főszerkesztője, Dlusztus Imre – stílszerűen futófelszerelésbe öltözötten – köszöntötte a hősöket, majd beállt közéjük, hogy pár kört fusson velük. A Várkert Tisza-parti sétányain 40 férfi, 1 nő futva, hat gyalogló pedig a rájuk jellemző sajátos mozgással rótta a métereket.

A verseny előtt 50 perccel ugyan mi mással is foglalatoskodhatna az SZVSE két kitűnő hosszútávfutója, Nemes Nagy Tibor és Győri Ferenc, mint a diadalkapu díszítésével. Becsületükre legyen mondva, ezt a sajátos bemelegítést nagy odaadással – és átlagon felüli esztétikai érzékkel – végzik.

– Indultok?

– Naná. Persze csak váltóban és „Szegedi Generál" néven.

– Az esélyek?

– Körönkénti váltásokkal bőven 200 km felett kell teljesítenünk és ezzel már nyerni lehet!

Így már érthető, miért olyan fontos ezen a versenyen a diadalkapu „ápoltsága"...

(r. j. a.)

A versenyt jelenlétével megtisztelte Rémy Michele asszony, a Nizzai Fesztivál főigazgató-helyettese, aki tiszteletdíjként két díszes serleget ajánlott föl, s valamennyi befutó ajándékként kapott egy hanglemezt, amin a Nice Carneval '90 című dal van.

És most, ameddig lapzártánk engedi, kövessük időrendi sorrendben az eseményeket. A késő esti órákban történtekre hétfői lapszámunkban visszatérünk, ám a győztesek nevét – a segítőkész nyomdászkollégák jóvoltából – már most közölhetjük!

DÉLI 12 ÓRA: A képzeletbeli rajtvonal előtt felsorakozott futók izgatottan hallgatják a szervezőbizottság egyik legaktívabb tagjának, a rajtbírónak is kiváló egykori atléta, Volford László visszaszámlálását. Úgy látszik, az ilyenkor elmaradhatatlan versenyláz, az izgalom ragadós. Az alkalmi indító a „kettő" után – elfelejtve az egy és a zéró sorszámokat – azonnal „rajt"-ot kiáltott. Ez azonban egyáltalán nem zavarta az atlétákat, hogy nekivágjanak az állóképességtől és kitartástól függően egyénenként változó távnak.

14.00 ÓRA: Korai az időpont, így aztán fölösleges lenne bármilyen jóslatokba bocsátkozni. Az viszont meglepő (vagy a nagy meleg miatt nem is annyira), hogy *Molnár Dezső* (Szeged) 12 kör megtétele után úgy dönt: elég volt! A mezőny különben együtt van, de *Bogár János* (Békéscsaba) és *Milan Furin* (Kassa) tempója tiszteletet parancsoló, így aztán nem csoda, hogy többen – óvatosságból vagy egyebek miatt – nem követik, pontosabban visszafogottabban nyomulnak utánuk. A szegedi *Simon László* (Tápéi ESK) és *Sipos István* (SZVSE) közel azonos iramban szaporázott, egyenletes volt ritmusuk.

15.00 ÓRA: Kialakult egy négyes élboly: Furin, Bogár, *Mayer Miklós* (Péti MTE) és *Molnár Mihály* (Bp. Honvéd) 180 perc alatt 31 kört (38.440 métert) teljesített. A „négyesfogatot" Simon 30, Sipos 29 körrel követte. Csapatban (felváltva futnak a versenyzők) a szegedi *Generál Másolástechnikai ISZ.* gárdája vitte a prímet 43 körrel (53.320 méterrel) a Szolnoki MÁV MTE (41 kör), a Szabadka I. (39 kör) és a Békéscsaba (39 kör) váltója előtt. A gyaloglóknál *Csaba István* (Bp. Honvéd, 23 kör), *Márton Attila* (Testvériség SE, 22 kör) és *Szálas Menyhért* (MICRO, 21 kör) volt a sorrend.

A váltóverseny kétségkívül „legszínesebb" csapata a 6-os rajtszámot viselő Dudás Gyula-féle társaság volt. A válogatott gyalogló például bordó és sárga harci színeket festett magára a bokájától a homlokáig, de a többiek sem adták alább egy hamisítatlan „Matyó-mintánál" – mármint az arcukon. A váltások szaporodásával persze a sminkek szép lassan folyni kezdtek...

– Gyula, csak nem ekkora – és ilyen késleltetett – hatással vannak rátok az indiános könyvek?

– Á, dehogy. Egyszerűen a buli kedvéért pingáltuk ki magunkat, no meg így biztosan egymást váltjuk még éjszaka is.

– Néhány óra már eltelt a 12-ből. Hogy ízlik a pálya?

– Igazán kellemes itt a Móra parkban futni, és remélem, hogy ezzel az „amatőr" csapattal is – van köztünk úszó, búvárúszó, karatés, sőt edző is – elérjük majd a 200 km-es „álomhatárt".

Biztosan. Főleg, ha a „Nagy Manitou" is úgy akarja... **(r. j. a.)**

(Folytatás a 8. oldalon.)